

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/78/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200522
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8017200522.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu: JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej v právnej veci žalobcu: F. M. I., Z.: XX.XX.XXXX, B.: Z. E. Č.. XX, X., právne zastúpená Advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Dobšinského č. 12, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o sociálne poistenie, preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 35581-2/2017-BA zo dňa 14. júna 2017, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č.k. 6Sa/17/2017-78 z 28.02.2018, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 6Sa/17/2017-78 z 28.02.2018 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovanej č. 35581-2/2017-BA z 14.06.2017 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“). Preskúmaným rozhodnutím žalovaná zmenila vo výroku rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad (prvostupňový orgán) č. 700-3010591117-GC04/17 z 15.03.2017 tak, že vypustila text „...§152a zákona v znení neskorších predpisov...“ a v ostatnom rozhodnutí prvostupňového orgánu potvrdila. Uvedeným rozhodnutím z 15.03.2017 prvostupňový orgán predpísal žalobkyni podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) poistné na nemocenské poistenie v sume 98,00 €, poistné na starobné poistenie, príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 402,50 € a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 44,10 €, spolu v sume 544,60 €, za obdobie jún 2010, júl 2010, august 2010, september 2010, október 2010, november 2010 a december 2010.

2. Zamietnutie žaloby krajský súd odôvodnil tým, že žalobkyňa v žalobe nenamietala žiadne skutkové ani právne okolnosti týkajúce sa sumy predpísaného poistného ani nesprávnej aplikácie právneho predpisu prvostupňového správneho orgánu pri rozhodovaní vo veci. Žalobkyňa žiadala preskúmať rozhodnutie žalovanej a prvostupňového správneho orgánu vo veci predpísania poistného, avšak námietky smerovala

proti skoršiemu rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad a žalovanej, ktoré je citované v odôvodnení rozsudku krajského súdu, a ktorým sa rozhodovalo o zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia k 31.12.2010. Žalobkyňa nenapadla rozhodnutie žalovanej a prvostupňového správneho orgánu vo veci rozhodovania o zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia správnou žalobou na súde. Tieto rozhodnutia sú právoplatné a tvorili právny základ pre rozhodovanie prvostupňového správneho orgánu vo veci predpísania poistenia za sporné obdobie od júna 2010 do decembra 2010, t.j. za obdobie, za ktoré žalobkyňa poistné neuhradila.

3. Ďalej krajský súd uviedol, že predmetnom konaní sa mohol zaoberať iba preskúmaním napadnutého rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktorým sa rozhodovalo o predpísaní poistného, nie však otázkou zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, ktoré už bolo právoplatne vyriešené. Z uvedeného dôvodu krajský súd považoval námietky žalobkyne za právne irelevantné.

4. Krajský súd sa nestotožnil s námietkou žalobkyne, že vo výroku rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu absentuje zákonné ustanovenie, na základe ktorého prvostupňový správny orgán rozhodol. Z výrokovej časti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu je zrejmé, že tento rozhodoval podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu ako aj žalovanej spĺňa všetky predpísané formálne aj obsahové náležitosti uvedené v § 209 zákona o sociálnom poistení.

5. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, je dostatočne skutkovo a právne zdôvodnené, medzi skutkovým a právnym zdôvodnením je logický vzťah, a preto považoval napadnuté rozhodnutie ako aj postup žalovanej a prvostupňového správneho orgánu za zákonné a žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 S.s.p. v celom rozsahu zamietol.

6. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť žalobkyňa (sťažovateľka), tvrdiac, že krajský súd nesprávne právne vec posúdil. Sťažovateľka sa nestotožnila s názorom krajského súdu, podľa ktorého sa súd v predmetnom konaní mohol zaoberať iba preskúmaním napadnutého rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktorým sa rozhodovalo o predpísaní poistného, nie však otázkou zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, ktoré už bolo právoplatne vyriešené. Poukázala na ust. § 198 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a uviedla, že súčasťou preskúmania zákonnosti a postupu rozhodovania žalovanej o predpísaní poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, poistné na invalidné poistenie a do rezervného fondu solidarity nemôže byť len preskúmanie správnosti výpočtu predpísaného poistného. Súčasťou musí byť aj preskúmanie zákonnosti obdobia, za ktoré je poistné predpísané, t.j. preskúmaniu musí podliehať aj dátum zániku povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia, a to napriek tomu, že o tejto otázke bolo už právoplatne rozhodnuté, nakoľko v zmysle ust. § 198 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je žalovaná viazaná právoplatným rozhodnutím o predbežnej otázke len vtedy, ak o otázke rozhodol iný príslušný orgán. To znamená, že žalovaná nie je viazaná vlastnými právoplatnými rozhodnutiami o predbežnej otázke, a je povinná v ktoromkoľvek konaní preskúmať všetky otázky a skutočnosti, ktoré sú dôležité pre rozhodnutie vo veci samej (a to aj opakovane). Žiadala rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

7. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadrila žalovaná, podľa ktorej sťažovateľka neuviedla také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia žalovanej. Žalovaná zastáva názor, že ak Sociálna poisťovňa rozhodla o zániku sociálneho poistenia žalobkyne, je povinná v ďalšom konaní, t.j. v konaní vo veci predpísania poistného, prihliadať na právoplatné rozhodnutie, ktorým sa konečným spôsobom upravil status žalobkyne na účely sociálneho poistenia. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Nitre, č.k. 23Sa/16/2017 z 26.06.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove, č.k. 2Sa/18/2017 z 08.12.2017 a rozsudok Najvyššieho súdu SR, č.k. 9Sžo/23/2013 z 27.11.2013. Uviedla, že opätovnému

posudzovaníu zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia v rámci konania vo veci predpísania poistného teda bránila prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Žiadala, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne nie je dôvodná.

9. Predmetom konania je preskúmanie rozhodnutia o predpísaní poistného. Kasačný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s názorom krajského súdu, podľa ktorého v danom prípade sa súd mohol zaoberať iba preskúmaním napadnutého rozhodnutia a rozhodnutia prvostupňového orgánu, ktorým sa rozhodovalo o poistnom, pretože o zániku poistenia už bolo právoplatne rozhodnuté.

10. Podľa § 172 ods. 5 zákona o sociálnom poistení predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále, a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

11. Podľa § 144 ods. 1 zákona o sociálnom poistení Sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 3,32 €, Sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše.

12. Z uvedenej právnej úpravy je zrejmé, že Sociálna poisťovňa rozhoduje o vzniku, prerušení, zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch a o predpísaní poistného v dvoch samostatných konaniach. V prípade žalobkyne o zániku povinného dôchodkového poistenia a povinného nemocenského poistenia rozhodla Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad rozhodnutím č. 700-3080028816-GC09/16 zo dňa 06.09.2016, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím žalovanej č. 22997-2/2017-BA zo dňa 02.02.2017. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad č. 700-3080028816-GC09/16 zo dňa 06.09.2016 nadobudlo právoplatnosť dňa 14.02.2017. Otázka zániku povinného dôchodkového poistenia a povinného nemocenského poistenia preto bola uvedeným rozhodnutím právoplatne vyriešená. Žalobkyňa v zákonnej lehote žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. 22997-2/2017-BA zo dňa 02.02.2017 nepodala, čím sa sama pripravila o možnosť preskúmať rozhodnutie o zániku poistného súdom.

13. Žalobkyňa žiadala v žalobe preskúmanie a zrušenie rozhodnutia o poistnom. Argumenty, ktoré uviedla však smerujú proti rozhodnutiu o zániku poistenia, ktoré v tomto konaní preskúmať nemožno, keďže nadobudlo právoplatnosť a žalobkyňa v zákonnej lehote žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovanej, ktorým potvrdila rozhodnutie prvostupňového orgánu o zániku poistenia, nepodala.

14. Žalovaná v danom prípade správne poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 9Sžso/23/2013, v ktorom najvyšší súd uviedol, že predmetom sporu nemôže byť otázka zániku povinného nemocenského a dôchodkového poistenia, pokiaľ táto bola už právoplatne vyriešená iným rozhodnutím Sociálnej poisťovne. Kasačný súd sa v danom prípade nemá dôvod od tohto názoru odkloniť.

15. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť za nedôvodnú a rozhodol podľa § 461 SSP tak, že kasačnú sťažnosť žalobkyne zamietol.

16. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a nepriznal účastníkom náhradu trov tohto konania, keďže žalobkyňa v tomto konaní nebola úspešná a žalovanej právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

17. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.